

lighed, der endog vil have, at Kvinden skal have Stemmet og Sæde i lovgivende Forsamlinger, kort sagt, være med alle Begne. Jeg indrømmer imidlertid, at denne Overligheds Seir ikke er nærføveftaaende i vort Fædreland, jeg tror ikke, man just behøver strax at gjøre Noget for at undgaa den, jeg tror, den er meget langt borte, deri har den høitagtede Justitsminister vistnok Ret. Ikke desto mindre kan jeg være meget godt tilfreds med, at den ærede Forespørger har bragt denne Sag frem, jeg tror, at det er ligesaa paatrængende nødvendigt at ordne dette Forhold som saa mange andre. Nu veed jeg nok, at der paa det nordiske Juriftmøde blev udtalt af Borgmester Jesøen fra Hovsens — jeg nævner ham i denne Gegenfab, ellers vilde jeg selvfølgelig ikke have nævnet ham ved Navn — at det at være ved det nu bestaaende Formuefællesskab mellem Mand og Kvinde var at ødelægge Ægtefaberne, thi, siger han, Kvinden skal fuldt hengive sig til Manden baade med sin Person og sin Eiendom. Ja, dette kan være rigtigt nok i sig selv, dersom man alle Begne var sikker paa, at det var til Personen, der beiledes eller friedes, og ikke netop til Eiendommen. Det er ikke saa ganske sjældent Tilfældet, lad mig nævne det andet Giftermaal, ikke for dermed at støde Noget, at det er til Eiendommen, der fries, og ikke til Personen, det er med Eiendommen, man gifter sig og ikke med Personen. Det kan naturligvis ogsaa finde Sted ved første Giftermaal, og derfor sker det meget ofte i disse Tilfælde, at den paagjældende Person handler aldeles hensynsløst med Eiendommen; det vil sige den, han har tilgivet sig, og ødelægger den inden kort Tids Forløb, uden at den anden Part er i Stand til at kunne sætte en Stopper derfor, og selv om han ikke gjør det, kan det dog tænkes, at han, naar han har givet sig med den Paagjældende af en saadan Grund, viser en Dppørgsel mod hende, som hun ingenlunde kan være tjent med, eller omvendt, det Samme kan naturligvis ogsaa finde Sted, naar en Kvinde har givet sig med en Mand af lignende Grunde. Jeg tror nu ikke, at den høitagtede Justitsministers Ægtepagter i dette Stykke ere fuldstændig betryggende, og saavidt jeg forstod den høitagtede Justitsminister, mente han, at det Æneste, der kunde gjøres i denne Retning overfor de besiddende Klasser, var to Ting, den ene var Dp-rettelsen af Ægtepagt og den anden Formuefællesskabets Ophævelse. Jeg tror ikke, at disse 2 Ting ville være tiltræffelige. Ægtepagts Dp-rettelse vil i mange af de af mig nævnte Tilfælde aldeles ikke slaa til, thi den anden Part kan ikke se, at det er Eiendommen, Vedkommende frier til, den kan være blind nok til ikke at kunne se det, og hvis han eller hun kunde se det, vilde naturligvis Giftermaalet overhovedet ikke blive indgaaet. Nu siger den høitagtede Justitsminister, ja der kan man bruge Formuefællesskabets Ophævelse, for saa vidt Manden misbruger sin Ret, men jeg tror

ikke, det slaar til, thi skal det kunne ophæves, frygter jeg for, at Ægtefabet overhovedet ikke vil blive nogenlunde lykkelig, jeg tror da, at Separation og Skilsmisse er den eneste Vej, der er tilbage. Med Hensyn til de gode Ægtefaber er det naturligvis, som den ærede Forespørger har bemærket, aldeles ligegyldigt, enten man har en Lov eller ikke; der vil Formuefællesskabet ikke behøve at ophæves, men der er en anden Art Ægtefaber, der ikke ere absolut uylkkelige, nemlig dem, jeg vil kalde de kolde, de beregnende Ægtefaber, som derfor ikke strengt taget behøve at være uylkkelige, og med Hensyn til dem tror jeg, det kunde have stor Betydning, at der var en almindelig Bestemmelse om, at Manden ikke er ubetinget raadig over Konens Formue, thi han vil da i disse Tilfælde blive nødt til at raadsøre sig med sin Hustru, som han nu ikke gjør, fordi han veed, at han juridisk talt ikke er forpligtet til at gjøre det. Jeg tror altsaa med Hensyn til denne Art Ægtefaber, at nogen Indskrænkning i Mandens ubetingede Dispositionsret over Formuen kan have sin Betydning, og endelig vil det for den tredie Slags Ægtefaber, de uylkkelige Ægtefaber, hvor Manden ødelægger Formuen, aabenbart have sin meget store Betydning, at der sker en saadan Indskrænkning. Jeg kan meget godt se, at det er vanskeligt at ordne disse Forhold, men at det skulde være umuligt at komme til noget Lignende som det, der er foreslaaet af den norske Kommission, kan jeg dog ikke tro. Dette, at Eligt vover op paa norsk Forbund, som har fælles Udvikling med os, viser ogsaa, at, om det end ikke er kommet offentlig frem, er det dog Ting, der rører sig i Sindene. Jeg kan forstikke den høitærede Justitsminister, at det har oprørt Mange at se paa, hvorledes en saadan Mand hensynsløst kan ødelægge en Formue. Naar det er nævnt flere Gange, at naturligvis ogsaa Kvinden kan gifte sig af Eiendoms-hensyn, saa er der jo ikke den Fare derved for Formuens Vedkommende, idet hun ingen Raadighed faar over den, i alt Fald ikke før efter Mandens Død. Den ærede Minister nævnte endvidere, at han vilde nødig gaa til gennemgribende Reformer, og han troede ikke engang, at det var gjørligt, fordi Aarhundrederes Sædvane har udøvet en stor Indflydelse, og Lænkemaaden vanskelig lod sig forandre. Deri kan jeg for saa vidt være enig; men det gjælder næsten om enhver Sag, med hvilken man skal sysselsætte sig. Det gjælder saaledes om en Ordning af Kirkens og Præstefabets Forhold, og det gjælder om Forligsinstitutionen, som vel ikke har bestaaet i Aarhundreder, men dog har en temmelig lang Levetid. I Lovgivningen om ethvert saadant Unliggende gjælder det dog om at bevare noget af det Bestaaende og samtidig at lade Fremstridtet komme til sin Ret. Ellers bliver man staaende, hvor man er, uden Udvikling. Man kan ikke sige, at man maa bevare det Bestaaende, fordi det har be-